

KIS-612 – Kelligoù ar gwad

(IK da GE – 17 12 98)

Daoust ha dere'hel a rit d'ober gant *korfigenn* pe daoust ha trawalc'h e kavit ober gant *kellig* (*ruz / gwenn*) evit ober anv eus an elfennoù-se ?

(GE da IK – 19 12 98)

En holl yezhoù ez eus bet roet lies anv da elfennoù luniek ar gwad ; evit an div elfenn bennañ :

Sz. *red blood corpuscles, red corpuscles, red blood cells, red cells ; white blood corpuscles*. Gl. *hématies* (1858), *globules rouges* (1865) ; *leucocytes* (1855), *globules blancs* (1865). Al. *rote Blutkörperchen ; weiße Blutkörperchen*.

Hiziv e vez graet dreist-holl gant :

Sz. *erythrocytes ; leucocytes* (SzAm. *leukocytes*). Gl. *érythrocytes* (1907) ; *leucocytes*. Al. *Erythrozyten ; Leukozyten*.

E galleg etre tud a vicher e reer ivez gant *hématies* ; dilezet eo ar ger *globule* nemet en darempredoù gant an arvalion (hag er meteier henvoazelik !) e reer c'hoazh gantañ alies. Er yezhoù all, n'ouzon ket.

E brezhoneg, n'ouzon ket piv a reas gant *korfigenn* ; ne gaver nemet ur reveziadenn eus ar ger e DGYA hep dave da destenn ebet. Graet 'm eus gant *kellig ruz, ruzkellig, hemati s.-enn ; kellig wenn, gwenngellig* ; hiziv e ran hogos bepred gant *eritrokît s.-enn ; leukokit s.-enn*.

Evit termenoù all ar Wadouriezh, hir ha ponner o furmoù etrevroadel, e ran gant ar c'hedrannoù *-ruz-, -gwenn-* diouzh an dro : *ruzparañ* "érythropoièse", *ruzvibar* "dysérythropoièse", *ruztregen* "érythrodiapédèse", *gwenndregen* "diapédèse leucocytaire, leucodiapédèse", h.a. Hogen evit anvioù ar c'helligoù all eus ar gwad hag eus an organoù gwadparañ (Gl. *organes hématopoiétiques*, sl. La-07, p. 51) e ran gant an termenoù etrevroadel : *mieloblast, mielokit, eritroblast*, h.a, an holl *s.-enn*.

Evit an trede elfenn luniek pennañ eus ar gwad, dezhi dek anv e saozneg (*blood platelet, blood disk, thrombocyte*, h.a.), daou hepken e galleg (*plaquette sanguine, thrombocyte*) hag en alamaneg (*Blutplättchen, Thrombozyt*), e ran gant *pladan g.-où* ha *trombokit s.-enn*.